GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 173. — Vinerĭ 21 Septemvre (3 Octomvre) — 1884.

Nou Abonamentŭ la „Gazeta Transilvaniei."

Cu 1 Octomvre st. v. 1884 se începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Abonamentulŭ: **Pentru Austro-Ungaria** cu posta: pe trei lunĭ 3 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl. **Pentru România și streinătate:** pe trei lunĭ 9 francĭ, pe șése lunĭ 18 francĭ, pe unŭ anŭ 36 francĭ.

Rugămŭ pe d-nii abonați, ca sĕ binevoiască a-șĭ reînoi de cu vreme prenumerările, pentru ca trimiterea ḑiarului sĕ nu se întrerupă.

REDACȚIUNEA „GAZETEI TRANSILVANIEI."

Brașovŭ în 20 Septemvre (2 Oct.)

„Ce sĕ facemŭ? Cine sĕ se pună cu domnii?..."

In aceste cuvinte, cu carĭ și-a motivatŭ primarulŭ satului Chiusa, țĕranulŭ românŭ Pavelŭ, supunerea sa la porunca solgăbirĕului ungurŭ din Becleanŭ (comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca): ca sĕ nu se mai subscrie „Pavelŭ ci Páli," *) se oglindéză tótă sĕrăcia conducerei nóstre naționale de șépte-spre-ḑece anĭ încóce.

Fie Pavelŭ orĭ Pĕtru, elŭ este țĕranŭ harnicŭ și ar face totŭ ce-i stă în putință pentru satulŭ și némulŭ sĕu, dar carte n'a învĕțatŭ, legĭ nu cunósce, numai numele și-lŭ scie subscrie românesce. Acum vine solgăbirĕulŭ, de a căruia mânia tremură toțĭ sătenii, și-i poruncesce sĕ se subsrie unguresce. Țĕranulŭ simte nedreptatea, însĕ nu se scie apĕrá în contra ei și n'are pe nimenĭ ca sĕ-lŭ sfătuiéscă, ce sĕ facă și cum sĕ rĕspundă „măriei sale" solgăbirĕescĭ. Părăsitŭ și amenințatŭ cum este, ce se facă bietulŭ omŭ?

„Voiu învĕțá de acum înainte sĕ 'mĭ scriu numele și unguresce," — rĕspunde elŭ, strîmtoratŭ cum este, solgabirĕului, care se uită la elŭ cu nisce ochĭ ca și când ar voi sĕ'lŭ strîngă de gâtŭ.

Ducêndu-se între prietenii lui din satŭ, carĭ îlŭ aștéptă cu nerăbdare ca sĕ audă cu ce poruncă a venitŭ solgabirĕulŭ în satŭ, le istorisesce ciudata pățaniă și dândŭ din umerĭ sfêrșesce ḑicêndŭ: „Cine sĕ se pună cu domnii!"

Așa-i, n'ai ce-i face, „nu ne putemŭ pune cu domnii," rĕspundŭ în corŭ cei adunați....

Astfelŭ se împlinesce poruncă după poruncă și solgăbirĕulŭ pe ḑi ce merge se face mai rĕu și cere mai multŭ, ér ómenii, nesciutorĭ de ceea ce suntŭ datorĭ și ce nu suntŭ datorĭ, privescŭ la tóte cu același fatalismŭ.

Dér preotulŭ, învĕțătorulŭ și alțĭ fruntașĭ cunoscĕtorĭ de carte și mai esperțĭ din satŭ, unde suntŭ ei când se împartŭ poruncile solgăbirĕescĭ?

De cei mai mulțĭ nu se aude nimicŭ sĕu décă se aude ceva, este de sigurŭ vre-o cértă dintre dênșii pentru câte unŭ lucru de nimicŭ.

Avemŭ, har domnului, în multe comune preoțĭ, dascălĭ și proprietarĭ, carĭ îșĭ cunoscŭ pe deplinŭ chiămarea, însĕ nicĭ aceștia de multeorĭ nu-o potŭ scóte la cale cu solgăbirĕii și cedéză legalității, violenții și liberului lorŭ arbitriu, fără a fi încercatŭ de a li se opune cu energia cuvenită. De unde vine acésta?

Lucru ușorŭ de înțelesŭ. Fruntașii noștri dela sate cunoscĕtorĭ de carte, fie câtŭ de stăruitorĭ și aibă câtŭ de multă înțelegere pentru lupta nóstră națională, nu potŭ nicĭ ei sĕ birue singurĭ cu tóte, nu le sciu nicĭ ei tóte și prin urmare au lipsă și dênșii de unŭ statŭ bunŭ, de-o directivă clarŭ și sănĕtósă despre aceea, ce sĕ facă și cum sĕ procédă în anumite casurĭ.

Cine sĕ-le arate acestora calea pe care sĕ conducă pe țĕranĭ și cine sĕ-i învețe de ce mijlóce sĕ se foloséscă în apĕrarea limbei și a celorlalte interese de viață ale sĕtenului românŭ?

Negreșitŭ că o trupă cum se cade nu se compune numai din gregarĭ și din grade inferióre, ci trebuie sĕ aibă și comandanțĭ, căpitanĭ și locoțiitorĭ de căpitanĭ și aceștia trebue sĕ stea în capulŭ trupei și sĕ-i pórte grija ḑi și nópte. Ei suntŭ datorĭ a veghiá, ca gradele inferióre sĕ lucre cum li s'a comandatŭ. Suntŭ datorĭ mai alesŭ a dá instrucțiunile de lipsă și la timpŭ, și a primí raporturĭ de pretutindenea, ca sĕ scie ce se petrece....

Bine că fruntașii din comunele nóstre au cetitŭ prin gazete, că Românii au ținutŭ conferență națională și au decisŭ acolo a luptá cu toții pentru apĕrarea causei române, dér despre aceea cum și în ce modŭ sĕ procédă în acésta apĕrare trebue sĕ li sĕ dé deslușirĭ clare, în fie-care casŭ specialŭ, de către conducĕtorii naționalĭ de prin județe, dela carĭ se presupune, că sunt mai bine informațĭ și inițiațĭ în planulŭ generalŭ de acțiune.

Inainte de alegerile dietale se formaseră mai pretutindenea cluburĭ electorale. Ce lucră aceste cluburĭ? In ce modŭ se interesézä cărturarii noștrii, cărora le incumbă datoria de a veghiá asupra intereselorŭ poporului românŭ, de ceea ce se petrece cu elŭ? Și ce face comitetulŭ centralŭ electoralŭ, care a luatŭ asupră-șĭ a apĕrá causa națională română?

Nu vedemŭ, n'audimŭ nimicŭ. Ceea ce cu întristare trebue se esperiămŭ însĕ mai în fiecare ḑi este, că țĕranulŭ nostru rĕtăcesce fără sĕ fie condusŭ și instruitŭ cum se cade de către fiii luminați ai poporului, rĕtăcesce prin labirintulŭ ilegalităților ŭ și alŭ volnicielorŭ celorŭ dela putere și n'are altă scăpare decâtŭ a se aruncá în brațele fatalismului, — „căcĭ nu sĕ póte pune cu domnii."

Ințelegețĭ acum de unde vine apatia, de care pare a fi cuprinsŭ aḑĭ totŭ organismulŭ nostru naționalŭ și de unde îșĭ ieau dușmanii noștri cutezarea de a loví totŭ mai multŭ în interesele nóstre naționale?

*) A se vedé Nr. 162 din 1834 alŭ »Gazetei Trans«
Red.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Pesta, 2 Octomvre. — Partida independenței din 1848 a alesŭ în unanimitate președinte pe Daniel Irányi.

Paris, 2 Octomvre. — Ḑiarulŭ „Paris" desminte sgomotele împrăștiate în privința convențiunii franco-germane și a tratărilorŭ cu China. — Vicarulŭ apostolicŭ din provincia sudvestică a Chinei Yünnan a fostŭ omorîtŭ. In contra creștinilorŭ s'au începutŭ persecuțiunĭ înfiorătóre.

CRONICA ḐILEI.

Discursulŭ tronului, cu care s'a deschisŭ dieta ungară, și cu deosebire pasagiulŭ, care vorbesce despre relațiunile Austro-Ungariei cu celelalte state, se comentéză fórte viu de presă. S'ar fi așteptatŭ lumea, ca în discursŭ sĕ se vorbéscă și de intimitatea Austro-Ungariei cu Rusia, nu numai cu Germania, mai cu sémă, că abia au trecutŭ douĕ sĕptĕmânĭ dela întrevederea din Skiernevice. Despre relațiunile cu Rusia însĕ discursulŭ nu ḑice nimicŭ, și acéstă tăcere arată din destulŭ situațiunea politică față cu imperiulŭ nordului. De géba se'ncércă unele organe oficióse, sĕ deducă din vorbele discursului, că esistă amiciția cu Rusia. Discursulŭ ḑice curatŭ: Situațiunea europénă nu s'a schimbatŭ, Austria trăesce în cele mai pacînice relațiunĭ cu tóte puterile, dér are numai unŭ aliatŭ — pe Germania. Din aceste cuvinte nu putemŭ deduce altceva, decâtŭ că la Skiernievice nu s'a putută luá o hotărîre în privința înlăturării neînțelegerilorŭ ce esistă între Austro-Ungaria și Rusia din causa intereselorŭ opuse ale acestorŭ douĕ state, cu atâtŭ mai puținŭ póte fi vorba de o triplă alianță. Totŭ ce se póte ḑice, este că relațiunile încordate dintre ele șĭ-au mai perdutŭ din caracterulŭ lorŭ acutŭ. Prin urmare totŭ numai o amânare a răfuelii.

*

La deschiderea dietei croate au asistatŭ mai toțĭ deputații în costumŭ naționalŭ. Când apărŭ Starcevicĭ înaintea edificiului dietei, mulțimea care se adunase în numĕrŭ mare ilŭ salută cu strigărĭ de »Zivio.« Ședința o deschise Vucotinovicĭ, ér Banulŭ cetí discursulŭ de deschidere alŭ tronului. In timpulŭ cetirei deputații partidei naționale ilŭ ascultară stândŭ, ér Starcevicianii șeḑêndŭ. In discursŭ se accentuéză, că prin pactulŭ încheiatŭ între regatulŭ Ungaria și între regatele Croația, Slavonia și Dalmația s'au garantatŭ acestorŭ trei regate naționalitatea, constituțiunea și autonomia în condițiunile unității de statŭ a țĕrilorŭ corónei ungurescĭ. Unirea teritorului grănițĕrescŭ cu Croația și cu Slaronia și prin acésta cu coróna ungurésca, cere ca țĕrile unite sĕ se contopéscă prin dispozițiunile legale într'unŭ corpŭ organicŭ. Discursulŭ îndémnă apoi pe deputați a lucrá cu înțelepciune și moderațiune, precum și cu acea liniște și demnitate, care se cuvine unei corporațiunĭ representative. Cetirea a fostŭ întreruptă în mai multe locurĭ de strigătele „Zivio." După cetire, pe când Banulŭ mergea la liturgiă, mulțimea începŭ a strigá afară »Zivio Starcevicĭ!« Acesta a fostŭ dusŭ de poporŭ în triumfŭ până la hotelŭ.

*

Abia s'au despărțitŭ cei trei monarchĭ, carĭ atâtea îmbrățișărĭ și sărutărĭ șĭ-au datŭ la Skiernievice, și Țarulŭ a și găsitŭ cu cale sĕ numéscă în loculŭ rĕposatului generalŭ Todleben ca guvernatorŭ generalŭ peste Vilna, Covno și Grodno pe generalulŭ Cochanov, care nu numai pe Polonii nu-i póte suferí, dér nicĭ pe Nemțiĭ. Elŭ e celŭ mai înfocatŭ sprijinitorŭ alŭ partidei de rusificare. Acum trei anĭ generalulŭ Cochanov a presentatŭ Țarului unŭ tablou despre înmulțirea proprietarilorŭ germanĭ în Polonia, arătându-i pericululŭ la care e espusă Polonia, de a fi colonisată cu Nemțĭ. Țarulŭ l'a remuneratŭ pentru aceste servicii, și aḑĭ generalulŭ Cochanov ocupă loculŭ lui Todleben. Slabe succese a avutŭ întrevederea dela Skiernievice!

VISITA PRINȚULUI DE CORONA LA SINAIA.

Intr'unŭ articolu de fondŭ vorbesce »Ellenzék« despre visita ce a dat'o A. Sa prințulŭ de corónă Rudolfŭ Regelui României la Sinaia. Contrarŭ aserțiunilorŭ oficióse, visita are însemnătate politică, ḑice ḑiarulŭ unguresců. Pe alianța celorŭ trei împĕrațĭ nu pune nicĭ unŭ prețŭ »Ellenzék,« căcĭ alianța cu Rusia este nenaturală ḑice elŭ. De aceea salută pasulŭ ce l'a întreprinsŭ succesorulŭ tronului Rudolfŭ și încheiă cu cuvintele următóre:

»Vechea nóstră convingere este, că frecarea ce esistă între România și între noi e trecĕtóre și-șĭ are is-

vorulŭ într'o rea înțelegere. Comunitatea intereseloru n'are legăturî mai strînse decâtŭ acelea care suntŭ create prin situațiunea politică, prin ideile dominante, prin posițiunea geografică, prin direcțiunea comercială dintre Ungaria și România. Inimiculŭ nostru este unulŭ și acelașĭ, și totŭ aceleșĭ suntŭ și aspirațiunile nóstre în privința independenței de statŭ. Dunărea nóstră este comună, și o astfelŭ de legătură de apă légă țĕrile mai bine decâtŭ tóte panglicile ordineloru. Cu productele nóstre crude suntemŭ în timpulŭ de față încă concurențĭ, dér atêrnă de la noi, ca sĕ fimŭ amicĭ în bună înțelegere și astfelŭ împreună sĕ dominămŭ piața, în locŭ sĕ ne causămŭ unulŭ altuia pagube. Și noi și ei trebue sĕ vedemŭ în fine, că suntemŭ avisațĭ unulŭ la altulŭ. Trebue însfêrșitŭ sĕ ne trezimŭ din amețéla mareloru puterĭ. Gințĭ slave, germane și romanice se unescŭ; cei micĭ nu potŭ rĕmâne isolațĭ, fiindŭ că altmintrelea suntŭ înghițițĭ de cei marĭ. Ei trebue decĭ sĕ se lege. Vĕdă odată și Românii, că și ei stau singurĭ, fiindcă înrudirea lorŭ de gintă — In puterea posițiunei lorŭ geografice — are numai valóre academică. Dér și noi sĕ vedemŭ, că comunitatea cu Austriaculŭ pentru noi însemnéză a decădé la coloniă. Umĕrŭ la umĕrŭ putemŭ fi tarĭ; rĕsboindu-ne unulŭ încontra altuia, ne predămŭ noi înșine pradă mareloru puterĭ.«

NOUA LEGE SCOLARĂ DIN BELGIA.

Noua lege școlară făcută de cabinetulŭ clericalŭ și sancționată de Regele, care a produsŭ atâta turburare în întréga Belgia, instutuesce trei felurĭ de școlĭ: 1. scóle publice séu comunale; 2. școle libere; 3. școle libere, care suntŭ recunoscute și sprijinite de comune. Comunele au dreptulŭ sĕ mențină séu nu în fiecare locŭ celŭ puținŭ o scólă publică. Pentru recunóscerea scóleloru publice trebue împuternicirea regală după ce consiliele permanente provinciale si-au datŭ părerea în acéstă privință. Décă 20 de tațĭ de familiă cerŭ sĕ se mențină scólele publice séu sĕ se reinstituéscă, trebue mai ântêiŭ ca consiliulŭ provincialŭ sĕ găséscă cu cale acésta; numai atuncĭ apoi guvernulŭ póte aprobá cererea, prin urmare în acestŭ casŭ guvernulŭ e o putere de-a doua mână.

Sâmburele acestei legĭ este, ca sĕ se lase comuneloru mână liberă în desvoltarea esternă și internă a referințeloru școlare. Negreșitŭ că influința cea mai mare o vorŭ avé preoții localĭ. Prin o astfelŭ de descentralisare se înlătură orĭ ce înfluință a autorităților, și inspectorii vorŭ avé dreptulŭ sĕ supravegheze numai referințele școlare esterne și sĕ dea numai sfaturĭ asupra instrucțiunei proprie; cu alte cuvinte nicĭ unŭ inspectorŭ n'are dreptulŭ sĕ se informeze despre instrucțiunea religiunei și a moralei,

Vorŭ fi prin urmare câte comune, atâtea sisteme scolare, deórece afară de cele trei felurĭ de școle de mai susŭ, programele de studii se vorŭ face după cum vorŭ găsi cu cale preotulŭ și consiliulŭ fiecărei comune. In casulŭ acesta nicĭ vorbă nu póte fi de o uniformitate în desvoltarea simțului națiunalŭ, mai cu sémă că Belgia și după limbă e împărțită. Instrucțiunea în religiune și morală de regulă depinde de voință și plăcere; comunele decĭ o potŭ obligă séu numai în unele séu în tote școlele publice si în acestŭ casŭ instrucțiunea religiósă se face după órele de școlă obicinuite. La cererea dissidențiloru, copii acestora se scutescŭ de instrucțiunea religiósă; ba décă 20 de tațĭ de familiă intervinŭ pentru acésta, comunele potŭ fi silite de guvernŭ sĕ deschidă una séu mai multe secțiunĭ școlare, unde istrucțiunea religiósă sĕ nu fie obligată.

Cumcă legea neutraliséză scóla, ceea ce clericalii au combătutŭ în 1879 cu atâta violență, i-ar puté părea cuiva ciudatŭ, décă o altă hotărâre n'ar dispune, că guvernulŭ póte recunósce în numele comunei scóle libere, décă anume administrațiunea locală refusă de a obligá instricțiunea religiósă la cererea a 20 tațĭ de familiă séu în predarea ei pune pedecĭ. Ce se înțelege prin aceste pedecĭ, o spune ministrulŭ de interne și de instrucțiune, D. Jacobs, în circulara sa ce a dat'o deodată cu publicarea legei către guvernatorĭ: »Nu se cere ca pedecile sĕ fie de natură materială; décă d. e. comuna nu îngrijesce, ca în timpulŭ instrucțiunei religióse sĕ fie liniște în scólă, décă nu procură instructorului de religiune respectulŭ cuvenitŭ, atuncĭ ea pune acestei instrucțiunĭ o pedecă în cale...... Chiar și clevetirile intențiónate se consideră ca pedecĭ.» Cu alte cuvinte: décă unŭ preotŭ nu e mulțămitŭ cu întocmirea scólei comunale, inmediatŭ va avea unŭ pretextŭ de a face ca guvernulŭ sĕ recunóscă o scólă liberă. Preoții din Belgia suntŭ fórte »simțitorĭ« și se supĕră îndată ce laicii cu carĭ vinŭ înatingere nu le cedéză necondiționatŭ.

Una din cele mai inportante hotărârĭ a nouei legĭ scolare este, considerată din punctulŭ de vedere alŭ pardidei, punctulŭ ce privesce cheltuielile. Precum se scie, instrucțiunea în Belgia se dă, conformŭ consti-constituțiunei, gratuitŭ, comunele prin urmare vorŭ fi espuse mai multŭ ca orĭ când a încercá, din considerațiunĭ economice, sĕ recunóscă scólele libere ce stau sub conducerea centralistă a episcopatului. Poporulŭ dela țĕră nu simte folosulŭ cunoscințeloru și decĭ nu prea e dispusŭ sĕ aducă jertfe pentru dobêndirea lorŭ. Guvernulŭ pe de altă parte 'șĭ reservă mână liberă în privința ajutorului ce dă comunelorŭ, are dreptulŭ de a sprijini și scóle private nerecunoscute. Ministrulŭ Jacobs a declaratŭ, că deocamdată guvernulŭ nu va usá de acestŭ dreptŭ, din causa strîmtoratei situațiunĭ a financeloru.

După noua lege scolară, la scólele comunale se vorŭ numí instructorĭ numai supușĭ belgianĭ; din contră la scólele private recunoscute se potŭ numí călugărĭ streinĭ.

SCIRI MERUNTE.

S'au alesŭ deputațĭ la congresulŭ bisericescŭ național: în cerculŭ III Sasŭ-Sebeșŭ d. Visarionŭ Romanŭ, directorŭ la banca „Albina«; In cerculŭ VII Zarand d. Petru Truța, advocatŭ și deputatŭ dietalŭ; în cerculŭ X Abrudŭ d. Dr. Absolonŭ Todea adv.; în cerculŭ XIII Solnocŭ d. N. Cosma, notarŭ cerc.; în cerculŭ XIV Bistrița d. Eugen Brotĕ, asesorŭ cons.; în cerculŭ XV Têrnava d. Anania Trombitașŭ, asesorŭ cons.; în cerculŭ XVI Sighișóra d. Stefanŭ Iosifŭ, directorŭ gimnasialŭ; în cerculŭ XVII Vâlcele d. Iónŭ cav. Pușcarŭ, jude la curiă; în cerculŭ XVIII Brașovŭ d. Iónŭ Lengherŭ, adv.; în cerculŭ XIX Făgărașŭ d. Ilariu Duvlea, adv.; în cerculŭ XX Agnita d Iónŭ Zaharie, vicenotarŭ la judecĕtoria cercuală.

—0—

»Telegrafulŭ Românŭ« comunică următórea tristă și durerósă scire: »Unŭ emisŭ mai nou ministerialŭ face deocamdată **imposibilă convocarea congresului** nostru naționalŭ bisericescŭ pe terminulŭ normalŭ de 1/13 Octomvre, nu eschide însĕ, ca congresulŭ sĕ se întrunéscă mai târḑiu și adecă în luna lui Noemvre. **Motivulŭ e luatŭ din considerațiunĭ politice** Intr'aceea consistorulŭ metropolitanŭ se va întruni în celŭ mai scurtŭ timpŭ.«

Ce are a face congresulŭ bisericescŭ cu politică? Ce face partida autonomiei bisericescĭ?

—0—

Intr'o corespondență, ce amŭ primit'o din Gurghiu și pe care o vomŭ publicá mâne, ni se scrie, că A. Sa prințulŭ Rudolfŭ ḑise cătră protopopulŭ românŭ Basiliu Rațŭ, care L'a întêmpinatŭ în numele Româniloru, între altele următórele cuvinte: „Venimŭ dela Sinaia din Regatulŭ României, comunicațĭ acésta și celorlalțĭ.«

Aceste cuvinte se vede că l'au mușcatŭ de inimă pe corespondentulŭ lui »Kolozs. Közlöny« și schimbă cuvintele prințului astfelŭ: »Am fostŭ în România la Sinaia, unde M'am simțitŭ fórte bine, e fórte frumosŭ acolo.“ Adaugă apoi în modŭ tendențiosŭ, că protopopulŭ românŭ ar fi rĕspunsŭ A. Sale prințului »ceva nemțesce« intitulându-lŭ: **Euer Excellence!** Așa ceva nu se póte crede despre unŭ protopopŭ. »Spiritualulŭ« corespondentŭ n'a isbutitŭ, a făcutu **spiritŭ unguresců**, adecă **secŭ**.

—0—

Din Craiu-Dorolțŭ, comit. Satu-mare, ni se scrie că s'a înființatŭ o bandă musicală română, compusă din 18 persóne, care și-a luatŭ de conducĕtorŭ unŭ profesorŭ de musică. Instrumentele musicale și le-au procuratŭ membri din banii lorŭ proprii, costândŭ 380 fl.

Urămŭ progresŭ nouei bande musicale române.

—0—

»Teoria lui Rösler,« importanta operă a d-lui A. D. **Xenopolŭ**, prefesorŭ de istoria Româniloru la Universitatea din Iașĭ, a apărutŭ într'unŭ putemicŭ volumŭ de 300 pagine. Ea trateză despre stăruința Româniloru în Dacia-Traiană, combătêndŭ falsele teorii ale acelorŭ istoricĭ streinĭ, ca Rösler și Hundsdörfer (ca renegatŭ Hunfalvy), carĭ au încercatŭ sĕ arate că Românii au părăsitŭ Dacia pe timpulŭ împĕratului Aurelianŭ. Opera e dedicată **Româniloru de peste munțĭ**, adecă celorŭ din Austro-Ungaria.

Vomŭ face în curêndŭ o dare de sémă mai pe largŭ despre acéstă importantă operă.

—0—

Hagi Loja, unulŭ din capii insurgențiloru din Bosnia și Erțegovina, și-a terminatŭ pedépsa în ḑilele acestea. Din Theresienstadt a fostŭ escortatŭ la Triest, unde s'a îmbarcatŭ pentru Suezŭ. In urma unei înțelegerĭ dintre guvernulŭ austriacŭ și turcescŭ, ca locŭ de exilŭ alŭ lui Hagi Loja s'a destinatŭ Medina.

—0—

M. Sa monarchulŭ nostru a numitŭ comandorŭ alŭ ordinului »Franciscŭ Iosifŭ« pe d. maiorŭ Ionescu, comandantulŭ batalionului 1 de vênătorĭ, care ține garnisóna la Sinaia.

—0—

»Telegrafulŭ“ spune, că M. Sa Regele României a primitŭ ierĭ în audiență pe archimandritulŭ macedonianŭ

FOILETONŬ.

Leica Maria și domnișóra Marieta.

(schiță de caractere).

(Urmare).

Cu câtŭ Marieta înaintá în etate, cu atâtŭ și Maria lui Pleópă vorbiá mai multe. Spunea în gura mare câtă zestre a adunatŭ pentru fată, spunea câte rochii i-a făcutŭ, și multe alte câte se cerŭ și câte nu se cerŭ pentru o fată când se mărită; spunea că îi va dá și banĭ gata așa de mulțĭ, încâtŭ de n'ar lucrá ginere-sĕu 10 anĭ de-arêndulŭ, are cu ce sĕ trăiéscă.

Marieta erá de 19 anĭ. Trecuseră multe de tóte peste capulŭ ei. — Odată îi intrase în capŭ ideea, că este amorezată; în realitate însă nu erá nicĭ urmă de așa ceva. Acéstă idee îi venise din cetirea unui romanŭ, în care unŭ semnŭ, datŭ de cătră eroulŭ romanului, ilŭ observase când s'a despărțitŭ de unŭ tênĕrŭ, cu care petrecuse nu de multă vreme.

Nu-i vorbă mai târḑiu s'a întêmplatŭ și acéstă nenorocire; ḑicŭ nenorocire, deórece tênĕrulŭ de care îi erá dragŭ, erá de nu mĕ înșelŭ cu ceva mai micŭ în etate decâtŭ Marieta, și astfelŭ orĭ și cine vedea, că dragostea nu putea fi decâtŭ o copilăriă. Unŭ tênĕrŭ încă neformatŭ, fără viitorŭ sigurŭ, veḑêndu-se bineprimitŭ de cătră familia lui Pleópă, își petrecea fórte desŭ cu Marieta, și apoi cine scie, că petrecerea devine obiceiu, obiceiulŭ aduce cu sine și simpatiă, și dela unŭ timpŭ molipsesce pe fiecare de bóla de a se vedé câtŭ de desŭ, nu se va mirá câtu-și de puținŭ de dragostea Marietei pentru acelŭ tênĕrŭ.

Bărbatulŭ trebue sĕ mérgă unde-i este interesulŭ. Astfelŭ tênĕrulŭ nostru Nicolae din diferite împrejurărĭ a trebuitŭ sĕ părăséscă loculŭ nașcerei sale și sĕ se ducă în țéră. Ḑiua când sĕ plece sosi și amêndoi simțiau o mâhnire, și-șĭ închipuiau că nu vorŭ fi în stare sĕ suporte greutatea dorului. Marieta priviá cu ochii lăcrimațĭ la prietinulŭ sĕu, și par'că ar fi doritŭ ca celŭ puținŭ pentru o ḑi sĕ-lŭ mai rețină, ér Nicolae, fără sĕ-șĭ dea sémă de ceea ce face, se apropiă de Marieta și o sărută. Acésta a fostŭ prima sărutare...... de față cu părinții.

Anii trecŭ și omulŭ cu natura sa bună uită tóte. Astfelŭ Nicolae și-a uitatŭ de pretina sa și Marieta de iubitulŭ ei. Cine scie, décă tênĕrulŭ nostru nu a găsitŭ o altă femee, care mai bine sĕ-i scie îndulcí amarele ḑile ale streinătății!

In romanele nóstre »traduse și originale séu mai bine ḑicêndŭ fórte originale« la astfelŭ de ocasiunĭ, vede cetitorulŭ omorurĭ: Nicolae s'ar fi împușcatŭ, ér Marieta s'ar fi otrăvitŭ séu póte s'ar fi decisŭ, ca sĕ-șĭ petrécă viéța într'o vecĭnică fecioriă, séu cine scie ce s'ar fĭ mai ivitŭ. Dreptŭ spunêndŭ însă așa ceva nu s'a întêmplatŭ.

La doi anĭ după acéstă despărțire, Marieta ședea odată pe ferésträ și se uitá în depărtare, unde o privelișce de totŭ frumósă se desfășurá înaintea ochiloru ei. Ea privea, dar erá indiferentă de privelișce, deórce în capulŭ ei se învertiau ca o morișcă diferițĭ tinerĭ, pe carĭ îi cunoscuse în acești doi anĭ.

* * *

Marieta erá fată de măritatŭ. Ḑilele treceu una câte una fără sĕ-și dé sémă de supĕrarea ei, căcĭ timpulŭ este trecĕtorŭ, elŭ trece, ér noi îmbătrênimŭ. Ideea că îmbĕtrênesce îi fulgerá câte odată prin capŭ și o făcea gânditóre.

Se aflá într'o ḑi în foișorulŭ din grădina lorŭ și priviá din galeria cătră câmpŭ încâtrău avea loculŭ liberŭ de privitŭ. Marieta stá pe unŭ scaunŭ, care erá așa de înaltŭ, încâtŭ putea sĕ'șĭ clatine în tóta liniștea picióreie, o plăcere care'i erá indispensabilă. Mâna dreptă o ține lăsată peste spatele scaunului, ér cu stânga îșĭ neteză din când în când bărbia. In acea clipă, étă că intră la ea o pretină din scóla de danțŭ, anume Elena. Erá totŭ domnișóră și Elena și fată dintr'o familiă fórte bună dar scăpătată. — Marieta nu se mișcă din posiția ei, căcĭ după ideile ce le avea, față cu o pretină îțĭ poțĭ permite orĭ și ce.

— „Bonjour dragă,“ se adresă Elena și după o îndelungată sărutare plină de alusiunĭ (cum ḑicea ea) îșĭ aruncă haina de pe de-asupra, și veḑêndŭ că nu-i nimenea prin prejurŭ începŭ a jucá și a sări singură de par'că se smintise. Începŭ a cântá felŭ da felŭ de cântece, și a face diferite esercițiĭ gimnastice, așa după cum bine îșĭ vorŭ fi aducêndŭ aminte unele femei din copilăria lorŭ.

Domnișóra Elena erá unică în felulŭ sĕu. De-o vioiciune rară, totdéuna vesală, deși multe năcazurĭ îndurase până acum. Erá și ceva deșteptă din fire, avusese destulă umblare în societățĭ și astfelŭ, dedată încă din fragedă vêrstă cu societatea, trecea între pretinile sale de cea mai modernă și de cea mai curagiósă fată

Veniaminŭ Popescu, cu care s'a întreţinutŭ cu buna voinţa'i cunoscută a M. Sale. Din casseta sa particulară, regele a plătitŭ archimandritului drumulŭ până la Iaşi, făgăduindu-i şi alte ajutóre pe viitorŭ.

—0—

La 4 Octomvre va fi o interesantă întunecime de lună, care va începe séra la 9 óre şi 9 minute. La órele 10 şi 9 minute întunecimea e totală şi ţine până la 11 óre şi 42 minute, ér la órele 12 şi 42 minute întunecimea dispare.

ARTISTA ELENA THEODORINI.

Cetimŭ în „Carpaţii“:

Nu pentru prima óră diarele streine ne aducŭ sciri despre succesele d-şórei Elena Theodorini, gingaşa privighetóre, care de câţiva anĭ desmerdă cu vocea-i melodiósă scenele streine. Mândria şi bucuria ce resimţimŭ de câte orĭ se aducŭ nouĕ omagie distinsului sĕu talentŭ, de câte-ori se adaogă o nouă gemă la coróna'i de artistă, suntŭ cu atâtŭ mai marĭ, cu atâtŭ mai legitime pentru noi, cu câtŭ Elena Theodorini este nu numai Română, dér Olténă, fiică a Craiovei nóstre.

Călĕtoria sa recentă în America de sudŭ a fostŭ o ovaţiune, unŭ triumfŭ pentru tĕnĕra artistă română. Etă ce ne relatézā diarulŭ spaniolŭ »La Presa« din Buenos-Aires dela 20 Augustŭ despre representaţiunea operei Traviata dată în beneficiulŭ sĕu la Colon:

»Nicĭ odată nu s'a vĕdutŭ în Colon unŭ entusiasmŭ mai mare decâtŭ cu ocasiunea representaţiunei ce compania lirică dete în beneficiulŭ d-şórei Theodorini. Eminenta artistă a fostŭ sĕrbătorită într'unŭ chipŭ ce va face epocă în analele teatrului nostru, atâtŭ prin demonstraţiunile de simpatiă a cărorŭ obiectŭ a fostŭ, câtŭ şi pentru numĕrulŭ darurilorŭ preţióse ce i s'au oferitŭ.«

Opera esecutată, cum vĕdurămŭ mai susŭ, fù Traviata. Creaţiunea lui Dumas a fostŭ interpretată cum numai Elena Theodorini scie sĕ interprete. Beneficianta a mai cântatŭ între altele şi romanţa »La Paloma« de Iradier, cu acea graţiă ce pare a fi monopolulŭ sĕu esclusivŭ.

In acelŭ momentŭ s'a presentatŭ beneficiantei numeróse darurĭ preţióse, dintre carĭ în primulŭ locŭ figurézā o superbă diademă în briliante şi o medaliă de aurŭ ciselată, opera distinsului gravorŭ Zuccotti. Ambele obiecte au fostŭ plătite prin subscripţiune şi se evaluézā la 2 mii de pesos naţionalĭ. Erau însoţite de unŭ pergamentŭ cu următórea dedicaţiune:

»Subsemnaţii ne facemŭ o onóre de a presintá d-şórei Elena Theodorini acestŭ giuvelŭ şi medalia ce-lŭ însoţesce, ca o modestă însĕ durabilă amintire a admiraţiunii ce a produsŭ deja talentulŭ sĕu artisticŭ în publiculŭ dela Buenos-Aires. — Augustŭ 19 an. 1884. Salvator G. Gomez, A. Marechal, Iosea Faurel, Gregorio Soler. L. Artigue, Diego Alvear fiulŭ, E. Maffei, A. Dordoni, Evaristo A. Gismondi, Doctorulŭ Delagdillo, Ernesto Tornquist, Santiago Estrada, A. Ayerza, Leopolelo Roechi, Ignacio Freire, Leon Gallerdo, loja num. 56, unŭ admiratorŭ Carlos de Negri.«

Pe lângă acestea a mai primitŭ dela domnulŭ Santiago Estrada, o statuă de bronzŭ represintândŭ pe Margareta; magnifice vase de porcelanŭ de Iaponia »dela unŭ spaniolŭ admiratorŭ,« o miniatură dela senorita Luisa Aliverti, o braceletă egiptiană dela senorita de Vere, etc. etc. La eşirea sa din teatru o musică şi numeroşĭ amicĭ şi admiratorĭ ai beneficientei o însoţiră până la locuinţa sa.

Urămŭ din parte-ne nobilei artiste, perpetue triumfurĭ, şi o salutămŭ cu mândriă şi admiraţiune.

DIVERSE.

Societatea internaţională a Congului. — Se scrie din Bruxela cu data de 21 c.: »Mouvement géographique« publică nisce scirĭ din ţinutulŭ Congului. Sire Francis de Winton, conducĕtorulŭ şefŭ alŭ afacerilorŭ societăţii internoţionale a Congului plécă. ca sĕ cerceteze cursulŭ de susŭ alŭ Congului. Societatea aştéptă în Bruxela sosirea d-lui Tisdel. pe care guvernu'lŭ din Washington la numitŭ representantŭ alŭ Statelorŭ Unite la acéstă societate. Direcţiunea societăţii lucră energicŭ, ca sĕ înzestreze museulŭ africanŭ pentru sciinţele natnrale, întemeiatŭ de dénsa. Despre espediţiunea sublocotenentului de artileriă din Belgia, Bekker, suntŭ cunoscute următórele amănunte: Bekker, dimpreună cu patru ofiţerĭ belgianĭ şi unŭ ofiţerŭ de marină francesŭ, va plecá pe la mijloculŭ lui Octomvre la Zanzibar, unde acum căpitanulŭ belgianŭ Cambier ia mĕsurile necesare pentru călĕtoria acelora, carĭ mai nainte vorŭ merge, prin Mepuapua şi prin Tabora la Karema, ce se află lângă laculŭ Tanganijika. Conducerea staţiunei întocmite aicĭ, care mai nainte a fostŭ trei anĭ de dile sub comanda lui Bekker, o vorŭ lăsá în grija unuia dintre călĕtorĭ, care va inlocuí pe căpitanulŭ Storm, comandantulŭ actualŭ. Din Banana, Bekker va merge pĕ laculŭ Tanganijika şi prin teritorulŭ Manjema la Congo, în parte pe căile folosite deja ee Livingstone, Cameron şi de Stanley. Călĕtorii vorŭ folosí pe lacŭ verosimulŭ corăbiile trămise de aicĭ, suntŭ acum şése lunĭ, corăbii carĭ uşorŭ se potŭ desface şi reconstruí. Afară de aceea vorŭ mai duce cu sine douĕ maşine, care se potŭ folosí atâtŭ pe apă câtŭ şi pe uscatŭ şi fiecare va puté suportá câte o tonă de marfă. De la staţiunea Mompara, care se află spre apusŭ de Tanganijika, espediţiunea, trecêndŭ prin Manjema, va merge în Nyangué, în Congo de susŭ, unde érăşi vorŭ întocmí o staţiune, şi cu acésta vorŭ ajunge la ţinta călĕtoriei, adecă vorŭ împreuná tóte staţiunile de pe întregŭ teritorulŭ de la Zanzibar până la Banana. Nyangué e situată cam la o depărtare de 110 óre de cataractele lui Stanley. Mai târdiu între aceste douĕ puncte se va mai întocmí o staţiune.

Balonulŭ cu cârmă. — Fraţii Tissandier au făcutŭ în Parisŭ Vinerĭ după prândŭ încercare cu unŭ balonŭ cu cârmă. Noulŭ balonŭ e construitŭ în formă de ţigară, şi e de 28 de metri de lungŭ şi la mijloculŭ de unŭ diametru de 9 metri şi 20 de centimetri. De desubt are unŭ capacŭ, care de sine se închide. Invĕlişulŭ balonului e unsŭ cu o materiă impenetrabilă şi înlăuntru încapŭ 1060 de metri cubicĭ de gazŭ aerianŭ. Cu plutitorĭ cu totŭ şi dimpreună cu cele 386 chilograme ale fundului, greutatea balonului e de 954 de chilograme. Motorulŭ este unŭ şurupŭ care se învĕrtesce cu ajutorulŭ măşinei dinamo-electrice a lui Siemens. Balonulŭ l'a umplutŭ cu hydrogenŭ, după aceea au aplicatŭ la balonŭ şurupulŭ, a cărui formă încă nu e determinată, căcĭ numai în 27 Octomvre vorŭ face cu elŭ o încercare definitivă. La încercarea facută Vinerĭ s'a suitŭ şi unŭ marinarŭ în balonŭ. Inainte de suire s'a făcutŭ cu şurupulŭ probă, care a reuşitŭ de minune. Vêntulŭ ce suflá tare a răpitŭ balonulŭ spre ţĕrmurulŭ de dincolo alŭ Senei. Cârma şi şurupulŭ s'au împetrivitŭ cu destulŭ succesŭ curentului din aerŭ, dar' Tissandier a opritŭ maşinăria şi vêntulŭ i-a mênatŭ spre şesulŭ de la Brie. De aicĭ cu ajutorulŭ şurupului éră-şĭ s'au suitŭ, şi de cu séră ajunseră norocoşĭ pe pĕmêntŭ lângă Marollesen-Brie. —

Sórele împĕratulŭ dilii. — Câtŭ de numeróse sunt complicaţiunile, prin care se efectuesce comunicaţiunea actuală a lumii întregĭ, despre acésta de sigurŭ orĭ-cine a meditatŭ vre-odată. Multe mii de ómenĭ spre esemplu trebue sĕ lucreze într'unŭ chipŭ cu totulŭ determinatŭ, ca o scrisóre, pentru care plătimŭ până în America 10 crucerĭ, sĕ ajungă la loculŭ destinaţiunii sale, funcţionarii dela postă, personalulŭ căiei ferate şi alŭ corăbiei, constructorii maşinilorŭ, inginerii, lucrătorii care dau căile ferate şi navele, toţĭ trebue sĕ 'şĭ facă datoria după normative séu instrucţiunĭ şi sĕ ne împrumute capŭ şi mânĭ, ca sĕ se espedeze epistola, şi ei cu toţii au o parte determinată de a pretinde din cei 10 cruceri, care îi plătimŭ pentru acestŭ serviciu şi într'adevĕrŭ omenirea le şi dă acésta parte, negreşitŭ pe căi fórte complicate, aşa că este greu de a stabili cu acurateţă, décă acéstă împărţire se face în modŭ justŭ. Dér în orĭ ce casŭ vedemŭ, cum este dependentŭ constructorulŭ navei, ingineruŭ, funcţionarulŭ dela postă dela scriitorulŭ epistolii, precum şi acesta nu s'ar puté esecutá afacerile şi planurile sale, décă aceea n'ar esistá. Dér cu multŭ mai complicate sunt procesele în natura cea mare. Pentru de a produce unŭ muschiu neînsemnatŭ séu o făptură infusorică, a cărei esistenţă numai arta perfecţionată a opticului ni-a descoperit'o, trebue sĕ lucreze tóte forţile naturii. Pentru ca sĕ se creeze o plantă aşa, după cum ni-sĕ înfăţişézā ea astădĭ, trebue sĕ se compună globulŭ terestru dintr'unŭ numĕrŭ cu totulŭ determinatŭ de atome, căcĭ o influinţă mai mare séu mai mică a gravitaţiunii asupra acelei plante ar esercitá o influinţă straformĕtóre asupra ei. Revoluţiunile cele mai grandióse în universulŭ celŭ întinsŭ determinarŭ forma şi mărimea planetului nostru, pentru ca sĕ facă posibilă esistenţa acelei plante, şi pĕmêntulŭ din care a crescutŭ, a trebuitŭ sĕ se transformeze şi sĕ se frămênte din pétra cea primitivă mórtă prin muncă a milióne de anĭ, pentru ca planta sĕ'şĭ pótă suge dintr'ânsulŭ adevĕrata sa hrană. Ce icónă nemĕsurată sĕ desfăşură înaintea ochilorŭ noştri despre comunicaţiunea universală, care o au planetele, lunile lorŭ, stelele şi constelaţiunile unele cu altele. Fieşte care stea dintre miile de stele, care le vedemŭ plutindŭ pe de asupra capului nostru lucrézā asupra celeilalte, tóte se mişcă sub influinţa atracţiunii reciproce şi formézā o sistemă compactă şi, décă unŭ Dumnedeu ar puté stinge una dintre acele constelaţiunĭ strălucitóre de pe cerŭ, atuncĭ tóte celelalte arŭ trebuĭ sĕ-şĭ ésă din ţiţînĭ şi sĕ formeze nouĕ constelaţiunĭ, care nu mai sémĕnă cu cele vechĭ.

BIBLIOGRAFIĂ.

„Teoria lui Rösler“, studii asupra stăruinţii Românilorŭ în Dacia-Trăiană, de A. D. Xenopol, a apărutŭ şi şi-o póte procurá orĭ cine dela Redacţia »Gazetei Transilvaniei.« Preţulŭ 3 fl. 50 cr.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Şi nu'i lucru puţinŭ când se dice despre o fată că este curagiósă. Se impresioná fórte lesne, căcĭ erá sentimentală şi plină de fantasiă. De acea erá şi naturalŭ, ca lesne sĕ'şĭ schimbe convingerile şi relaţiunile.

Decâte orĭ Elena venia la pretina sa, la grădină (şi venia fórte desŭ), totdeuna săriá peste unŭ gardŭ, deşi fórte lesne ar fi pututŭ veni pe o póртă. Se şi lăudá cătră pretine cu săritura sa, şi vorbia adeseorĭ despre astfelŭ de gimnastică, aşa încâtŭ sĕ nu prindă pe nimenea mirarea, dacă odată, fiind la o escursiune cu multe din pretinele sale, a influinţatŭ asupra societăţii, incâtŭ tóte fetele au săritŭ peste unŭ şanţŭ peste care a săritŭ Elena.

— »Când ai venitŭ prin cutare locŭ (aci numi o uliţă), spune'mĭ pe cine ai întâlnitŭ?« se adresă Marieta într'unŭ tonŭ a lene şi fără nicĭ unŭ interesŭ deosebitŭ.

— „Nicĭ n'amŭ venitŭ pe acolo,« rĕspunse scurtŭ Elena şi continuă nebunaticele sale săriturĭ, ba ce'i mai multŭ, o apucă şi pe pretina sa sĕ sară împreună. Marieta erá indispusă, dér după o observare ce i-a făcut'o pretina sa asupra »cuvinţei« şi după o „sărutare cu alusiune« se îndupleсă a face Elenei pe placŭ. Amêndouĕ se învĕrtiau prin foişorŭ şi când ostenirá de atâtea săriturĭ se aşedară pe câte unŭ scaunŭ şi se răcoriau cu batistele.

— »Da şcii c'am ostenitŭ?« începŭ Elena.

— »De.... ce sĕ facĭ,« continuă Marieta şi se sterse pe frunte, căcĭ se înfierbintase grozavŭ.

— »Sĕ'ţĭ spunŭ ceva, Mariet'o,« grăi Elena sculându-se de pe scaunŭ. „Adĭ, când amŭ intratŭ în grădină aşa amŭ săritŭ de bine peste gardŭ, încâtŭ sĕ fi fostŭ la o întrecere aşŭ fi câştigatŭ premiu.«

— »Bravo,« strigă Marieta şi continuândŭ vorba o întrebă pe pretina sa, decâtnu s'a întâlnitŭ prin grădină cu 2 tinerĭ.

Elena deveni curiósă şi gânditóre.

— „Da cine au fostŭ,« întrebă ea, »şi când au trecutŭ?«

— »Nu va fi mai multŭ ca unŭ pătrarŭ de óră,« dise Marieta şi se sculă şi ea de pe scaunŭ.

— »Da cine-au fostŭ, rogu-te,« se adresă din nou Elena, căcĭ îşĭ aduseѕe aminte despre gimnastica ei la intrarea în grădină, şi o idee ca unŭ fulgerŭ o făcŭ sĕ'şĭ pérdă tótă dispoziţia.

Neprimindŭ însĕ rĕspunsŭ, nicĭ nu mai întrebă, căcĭ astfelŭ se simţiá totuşĭ puţinŭ mai uşurată. Îi erá frică sĕ mai întrebe, ca nu cumva numele acelorŭ tinerĭ s'o facă şi mai indispusă. Ea se puse pe unŭ scaunŭ şi deveni fórte gânditóre. Felŭ de felŭ de idei îi trecură prin minte, şi nimicŭ nu erá în stare sĕ'i aducă dispoziţia de adineórĭ.

Intr'unŭ târdiu Marieta eşi pe galeriă, ér Elena, profitândŭ de acestŭ momentŭ de singurătate, puse douĕ scaune unulŭ lângă altulŭ şi sări peste ele întocmai ca peste gardulŭ grădinei, însĕ cu o mare băgare de sémă la diferitele posiţii ce le luá haina sa.

— »Da ce facĭ?« o întrebă din galeriă pretina sa şi o chemă sĕ privéscă câtu'i de frumosŭ câmpulŭ în depărtare. Elena veni şi făcŭ pe pofta pretinei sale, carea cuprinsă de alte gândurĭ îşĭ uită sĕ mai aştepte rĕspunsŭ. Amêndouĕ stau în galeriă. Elena erá totŭ indispusă.

— »Spune dreptŭ,« se adresă din nou ea cătră pretina sa, „a trecutŭ cineva prin grădină?«

— »N'a trecutŭ nimenea,« grăi Marieta, care glumise numai din întêmplare.

— „Elena după mai multe întrebărĭ se convinse că n'a putută trece nimenea, se liniştí, cercă a'şĭ reveni în dispoziţia de mai înainte, dar acésta nu mai erá cu putinţă. Ea se adresă cătră pretina sa cu cuvintele:

— „Vedĭ, tocmai mi-ar fi plăcutŭ sĕ fi trecutŭ pe aci cine sciu eu.« Dar aceste cuvinte erau pline de şiretenia; acéstă convingere şi-ar fi câştigat'o oricine, décă ar fi observatŭ repedea privire, ce a aruncat'o Elena asupra pretinei sale.

— »Amŭ vrutŭ numai sĕ te necăjescŭ,« dise Marieta.

— »Tocmai credemŭ, că'mĭ spui despre Y. carele scii tu câtŭ de multŭ îmĭ place,« grăi Elena, deşi într'adevĕrŭ alte preocupaţiunĭ îi stricaseră cu ceva mai înainte dispoziţia sa.

Tocmai înseră. Sórele aruncá radele sale pe unŭ délŭ din vecinătate şi înroşise puţintelŭ nuorii subţirei ce se aflau spre rĕsăritŭ. Paserile ciripéu şi plecau care încătrau, vestindŭ că nóptea se apropiă. Unŭ vêntŭ rĕcoritorŭ mişcá frundele şi clătiná mlădiţele pomilorŭ, găinele se culcaseră, şi pretinele nóstre bucurându-se, între aceste impresiunĭ porniră acasă, căcĭ leica Maria lui Plеópă avea sĕ dea o cină. Societate mare şi alésa avea sĕ ia parte la acea cină şi de-aceia se pripéu sĕ nu întârdie.

(Va urma.) **I. C. Frunză.**

Cursulŭ la bursa de Viena
din 30 Septemvre st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.40
Rentă de aurŭ 4% . . .	93.30
Rentă de hârtiă 5% . .	88.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.65
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	96.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.30
Bonurī rurale ungare . .	101.—
Bonurī cu cl. de sortare	100.—
Bonurī rurale Banat-Timişŭ	100.25
Bonurī cu cl. de sortare	99.75
Bonurī rurale transilvane	100.50
Bonurī croato-slavone . .	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.90
Imprumutulŭ cu premiu ung.	114.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	115.25
Renta de hârtiă austriacă	80.85
Renta de arg. austr. . .	81.95
Renta de aurŭ austr. . .	103.—
Losurile din 1860 . . .	134.20
Acțiunile băncei austro-ungare	856.—
Act. băncei de creditŭ ung.	290.40
Act. băncei de creditŭ austr.	291.50
Argintulŭ —.— Galbinī împărătescī	5.77
Napoleon-d'orī	$9.66\frac{1}{2}$
Mărcī 100 împ. germ. . .	59.75
Londra 10 Livres sterlinge	121.55

Bursa de Bucurescī.

Cota oficială dela 18 Septemvre st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	94	$94\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%) . .	$95\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{4}$
» convert. (6%) . .	$95\frac{3}{4}$	$96\frac{1}{4}$
Împr. oraş. Buc. (20 l.) . .	33	34
Credit fonc. rural (7%) . .	$102\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{4}$
» „ „ (5%) . .	91	$91\frac{1}{2}$
» » urban (7%) . .	$101\frac{1}{2}$	102
» » » (6%) . .	$97\frac{1}{2}$	98
» » » (5%) . .	87	$87\frac{1}{2}$
Banca națională a României	1390	1400
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	366.	368
« » » Națională . .	243	246
Aurŭ	—.%	6.60
Bancnote austriace contra aurŭ	2.06.	2.08

Societatea comercială română Bassarabianu Calfoglu & Comp.

BULETINŬ
BRĂILA 18 Septemvre 1884.

Vendĕtorŭ	Cumperĕtorŭ	Felulŭ	Kilo	Libre	Prețulŭ		Notițe
D. Z. Zavò	Gamolin	Grâu	550	$60\frac{1}{2}$	75	—	Slep
Tem. Dimitriadi	Bloch	„	400	60—	66	50	Magasiă
d-to	Kirchen	„	220	$56\frac{3}{4}$	56	25	Caicŭ
Ilieff	L. Mendl & C-ie	Porumbŭ	430	61—	54	—	Magasiă
d-to	d-to	„	440	$59\frac{3}{4}$	52	75	»
I. Catzica	d-to	Orzŭ	120	$45\frac{1}{2}$	38	25	Caicŭ
W. P. Sassu	d-to	Porumbŭ	800	$59\frac{1}{2}$	52	50	Magasiă
Cambano	d-to	„	400	$59\frac{3}{4}$	52	75	»
A. Emberico	Sechiari frères & Cie	Fasole	500	%	19	75	Caicŭ

Tipografia Alexi Braşovŭ.